

Landskap: Hälsingland Upptecknare: Elsa Ugander, Länna
 Härad: Tömmersjö Berättare: Birger Bengtsson, Präst, Trönninge
 Socken: Trönninge Berättarens yrke: f. d. lantbr.
 Uppteckningsår: 1956 Född år 1873 i Trönninge

När den nya tiden kom till bygden. s. 1-8.

LUF 73.

ACC. N:o M. 14268:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Bystämna har inte före-
kommit i manualline. Trolytis
upphörlde den i och med utflyte-
ningen 1847. Men däremot
lämnar vi fortfarande våra laxa-
gillen i jäng om året, och
på den brukar vi dryfta
byns angelägenheter.

Tordbruksförbättringarna kan man
säga kom på 1860- och 70-
talet, då man började mängda

och dika. ... von Möller på
Skottorp var förgängsmann för
hela södra Halland och Dals
på Stora Böslid var fört med
mycket här i bygden.

Man fick bättre djur i
slutet av förra århundradet,
så att man kunde utjölka
korna om vinternas.

För var kornet och råg
de vanligaste sädesslagen. Men
i slutet av århundradet böja-
de man också mera ute och
korn, och i början av 1900-
talet kom bättre utsäde. Efter

sista världskriget har man även
odlat ^{ärtor}/fin konservfabriker. Förr
ungefärligen 30 år sedan slutade
man med träda.

Krokpinsharven och tråplogen
byttes i slutet av 1800-talet
ut mot redskap av järn. Maskiner
var kom under 1900. Åren
här har de stora fjädarna
gått före. Man har dessutom
läst i tidningar om de nya
redskapen och maskinerna. Ogo-
ter har gjort reklam, och 1912
var det en lantbruksutställning

ACC. N:R

M. 14268:4.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

i + lämstad.

Tjörkverksföreningar bildades
i slutet av 1800-talet, och
det finns fortfarande två såda
nu kvar i Trönninge. En tjur-
förening tillkom på 1910-talet,
men den upphörde, när man
började med semimering.

Vägarna fick bänderna
underhålla för ända tills fö
cirka 30 år sedan, då vägjän-
vallningen överlämnades till de
stora vägen. På grund av den

ACC. N.R M. 14268:5.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Ökade trafiken var det omöjligt
för bönderna att själva hela
vägen längre.

Järnvägen anlades 1885.

Dessfärman skickades posten med
en diligens, som gick mellan
Halmstad och Ängelholm. Kyrk-
vaktmästaren tog emot och de-
lade ut post.

Skjutstation fanns i Eld-
byga, men den upphörde, när
järnvägen anlades.

I och med jordbruksfröta-
ringarna fick bönderna mer pengar,
och man började bygga. De
gamla enväningstältjorna revs, och
man byggde i stället tråvärings-
hus, vilka lades så, att man
fick utsikt över havet. Tidigare
hade man lagt torva, stall m.m.
så, att de skyddade boningarna
från havsvindarna.

Halm och stickor var det
gamla takläckningsmaterial. År
1897 anlades tegelbruket, vilket
medfödde, att många hus i Trå-
värings gauska snart fick tegeltak.

Nägot årtionde in på 1900-talet
blev även pappatak vanliga. Det
var billigare än tegel, och man
kunde lägga det runt på det
gamla spantaket.

De stora kalasen, som
hölls för var nästan helt för-
svunnit. Man har inte så
mycket tjänstefolk nu förfilen,
som det fördes för att hålla
kalas, och så har kristider,
som de båda världskrigen med-
fört stora inskränkningar, som
sålan blivit beständiga.

ACC. N:o M. 14268:8.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Tidning började man hålla
60- den 70-talet. Det var
tidningar Halland, som kom med
diligens, och man var många
om den. Dessa kom inte i
en tidning som heter Fäderres-
landet.

Porsl. och fotalbum blev
modernt på 70-talet.